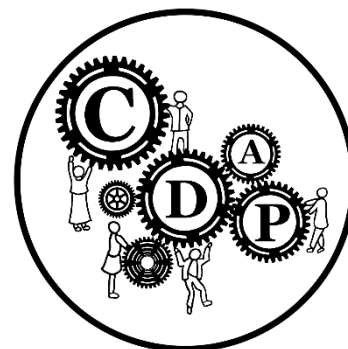

Asociația Obștească Comunități Active pentru Democrație
Participativă
str. Pușkin 22, of. 519, Chișinău MD-2012, Republica Moldova

IDNO: 1018620001850
TEL: 069290192, 068568725, 078848749, 068008319
E-mail: comunitati.active@gmail.com,

Primăria mun. Chișinău,
Bd. Ștefan cel Mare, 83
Vice-primarului Victor Chironda

16 octombrie 2020

Propunere de proiect:” REABILITAREA PARCULUI CALEA ORHEI”

Asociația ”Comunități Active pentru Democrație Participativă” propune spre examinare și implementare proiectul ”Reabilitarea Parcului Calea Orhei”, a cărui scop principal este reabilitarea parcului-pădure situat pe strada Calea Orheiului din cartierul Rîșcani.

Descrierea situației actuale.

Parcul-pădure Calea Orheiului este încadrat în perimetrul străzilor Calea Orheiului/Studentilor/Florilor/bd. Renașterii Naționale.

Pe teritoriul parcului se găsesc mai multe obiecte cu funcții de recreere și sport: Hipodromul din Chișinău, Complexul Sportiv al Tineretului Universității Tehnice, dar și întreprinderi precum Mina din Chișinău.

Vegetația parcului este destul de bogată mai ales în partea dinspre strada Studentilor, dar nu prea a fost reînnoită de mulți ani iar în unele părți e într-o stare avansată de îmbătrânire. Parcul este lipsit aproape de orice infrastructură de acces, mobilier urban și utilități și nu e dotat cu teren de joacă sau sport. În parc nu se găsește niciun coș de gunoi și nicio bancă. Iluminatul public la fel lipsește.

Izvorul ”Vasile Badiu” – unica sursă de apă publică potabilă din zonă – nu este amenajat nici el în vreun fel.

Vara, locatarii din zonă folosesc parcul ca spațiu de recreere – în speță pentru picnicuri și frigărui. Absența unei infrastructuri adecvate de colectare a deșeurilor și de aprovizionare cu apă ”stimulează” transformarea acest spațiu, după terminarea sezonului estival, într-o mică gunoiște publică în care predomină plasticul și ambalajele alimentare.

De-a lungul anilor autoritățile publice locale au neglijat Parcul Calea Orhei, astfel acesta a ajuns în starea în care este acum: unele porțiuni ale parcului au fost date sub construcție de case private, altele au fost lăsate în paragină sau transformate în gunoiște...

De ce parcul Calea Orhei trebuie reabilitat?

În 2018 Asociația Obștească ”Comunități Active pentru Democrație Participativă” a elaborat și a distribuit locuitorilor de la Poșta Veche un chestionar (1) despre problemele și necesitățile cu care se confruntă cartierul. Chestionarul a adunat aproximativ 300 de răspunsuri de la locuitorii cartierului Poșta Veche.

Conform rezultatelor chestionarului prezentate în Strategia de Dezvoltare a Cartierului Poșta Veche (2), principalele probleme ale cartierului sunt următoarele:

- Rețeaua de transport public acoperă parțial și insuficient cartierul
- Starea deplorabilă a spațiilor verzi (degradate, neîngrijite)
- Lipsa spațiilor de agrement și divertisment
- Probleme sociale (alcoolismul, consumul de droguri)

Deși cartierul e dotat din abundență cu spații ce pot fi numite generic – spații verzi (fostul lac Ceucari, Rezervația Talpa Giștei, Parcul Calea Orhei, parcul Badiu) – aceste spații verzi (cu excepția parcului Badiu) sînt de fapt inutilizabile, fiind lipsite total de orice mobilier urban sau facilități de acces.

Reabilitarea Parcului Calea Orhei ar contribui direct la soluționarea problemei ce ține de starea deplorabilă a spațiilor verzi și problemei lipsei spațiilor de agrement și divertisment. Reabilitarea parcului Calea Orhei (într-un mod participativ), pornind de la necesitățile locuitorilor va spori calitatea vieții în cartier și indirect va contribui și la ameliorarea problemelor sociale.

În 2019, CADP a elaborat un chestionar (3) dedicat special subiectului de reabilitare a parcului Calea Orhei. Aproximativ 300 de locuitori de la Poșta Veche au completat acel chestionar.

Rezultatele arată că:

- 50% frecventează parcul de cîteva ori pe lună sau mai des, 50% de cîteva ori pe an sau mai rar
- 65% folosesc parcul pentru plimbări, 40% pentru odihnă și recreere cu familia și prietenii, 30% tranzit, 8% pentru ciclism
- 95% apreciază starea curentă a parcului ca fiind nesatisfăcătoare
- principalele probleme: lipsa căilor de acces, lipsa iluminatului, salubritatea inadecvată
- doar 9% se simt în siguranță în parc. 47% nu se simt niciodată în siguranță, iar 44% se simt în siguranță dacă sunt cu prietenii sau cu familia.
- majoritatea consideră că siguranța lor se va spori dacă parcul va fi curat, iluminat și cu căi de acces.
- referitor la funcțiile pe care locuitorii și le-ar dori în parc: 81% teren de joacă și toaletă publică, 75% grădini și flori, 72% teren de sport și mobilier comunitar, 43% mobilier pentru picnic.
- 64% susțin amenajarea unei grădini comunitare în parc, 21% nu au o părere, 14% nu doresc o grădină în parc.
- 35% (100 de persoane) doresc să beneficieze anual de un lot de pămînt 2x4 metri
- 80% susțin plantarea pomilor fructiferi

Propunere de reabilitare a parcului Calea Orhei

Asociația Obștească "Comunități Active pentru Democrație Participativă" a elaborat în perioada iulie-noiembrie 2019 un proiect de reabilitare a parcului Calea Orhei (4). Acesta prevede amenajarea mai multor funcții precum teren de joacă pentru copii, spațiu pentru foisor și frigărui, dar și amenajarea unei porțiuni sub formă de grădină comunitară.

Propunerea de amenajare constă în crearea unui **parc comestibil** și a unei **grădini comunitare urbane**.

Grădina comunitară se întinde pe o suprafață de aproximativ 5000 mp și este compusă din mai multe zone:

1. La intrare găsim un **spațiu comun amenajat cu rol de cafenea și interacțiune socială**. Tot aici va fi amenajată o zonă pentru schimb de bunuri și produse (haine, cărți) dar și de împărțire a surplusului de fructe și legume din grădină.
2. Spre Nord, sunt amenajate **straturi înălțate de dimensiuni mici (2-5 mp) destinate grădinarilor începători** și un strat pentru grădinărit cu design special destinat persoanelor cu dizabilități locomotorii.
3. În centru se găsește o **zonă parcelată pentru grădinarii mai iscusiți**, loturile având suprafețe de 50 mp.
4. Pe partea de Est, se întinde o **livadă**, care, pe lângă pomi și arbuști fructiferi mai conține și o serie de plante de companie, plante aromatice și medicinale.
5. Pe partea de Vest este amenajat un **loc de joacă** din structuri de salcie și se continuă cu o zonă de poiană înflorită, o zonă cu plante medicinale și o mică livadă de cireși.
6. În Nord se găsește **zona de compost** și un adăpost pentru faună mărginite de un gard viu.
7. Pe partea dinspre parc gardul este dublat de **arbuști fructiferi** (zmeur, mur, afin siberian).

Parcul comestibil este și el compus din câteva componente:

1. Parcul comestibil face trecerea de la grădina comunitară la pădurea parc printr-o **livadă comună**.
2. Punctul de interes al parcului este o **structură de lemn** de tip „deck” care străbate parcul, conectează spații, creează spații prin diferite jocuri de înălțime și lățime. Astfel poate fi utilizată pentru mers, repaos, evenimente și pentru conectarea diverselor puncte și a indica un anumit traseu.
3. O mică **poiană înflorită** se întrepătrunde cu deck-ul, punându-i în evidență forma șerpuită, asigurând un decor plăcut în perioada caldă și un punct de atracție pentru insectele polenizatoare.
4. Observând că spațiul era deja folosit pentru activități de **picnic și grătar** am inserat din loc în loc mobilier dedicat acestor activități pentru a îmbunătăți experiența și a crește atractivitatea locului.
5. Pentru cei mici am amenajat și o **zonă de joacă cu nisip**.

Înainte de a demara implementarea proiectului propriu-zis, considerăm a fi necesare câteva lucrări preliminare de reabilitare primară a parcului Calea Orhei.

Astfel, Asociația ”Comunități Active pentru Democrație Participativă” solicită:

1. Reparația drumului de acces spre mina Chișinău și redirecționarea camioanelor și altor vehicule în așa fel încât să nu circule pe teritoriului parcului;
2. Instalarea băncilor și coșurilor de gunoi pe teritoriul parcului;
3. Amenajarea unor căi de acces;
4. Iluminarea parcului;
5. Curățarea și amenajarea izvorului Vasile Badiu;
6. Curățarea râului din parc;
7. Irigarea pomilor plantați în toamna anului 2019;
8. Salubritatea regulată a parcului;
9. Instalarea unui WC public;
10. Securizarea rețelei de canalizare și a băltoacelor temporare.

Note:

1. https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSc9AGnv4XkR8-eOevq7HB2ewt66hr13lpFTadSfc78yRo8eUg/viewform?fbclid=IwAR1ir5TVd2VJxTpTekr-FKzhhJynfnoDyRI_z3mmf-D0xYO65mKVeh_VMV8
2. <https://cadp.md/2019/08/05/strategie-de-dezvoltare-a-cartierului-posta-veche/>
3. <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeXe6Cu1Fj30LG1p2AdgXVJgt2szulpVX-6GKFuXDAxxZdYvw/viewform>
4. <https://cadp.md/2020/02/03/reabilitarea-parcului-calea-orhei/>

Vă mulțumim, echipa de proiect.

Lilia Nenescu

Nenescu.

Sergiu Bejenari

Bejenari

Vitalie Sprinceană

Sprinceană

